

RANNĀ•KAFE

ĀšterĀ½, 09 zĀĭĀ™Ā- 2014

PravidelnĀ› deset minut pĀ™ed osmou políbím pĀ™ed školou dĀ›ti, zamávám na rozlouĀ•enou a krokem vzorné matky odcháázím, abych si dopĀ™Āla své ranní potĀ›šení. Tak by to nĀ›jak mĀ›lo vypadat. Ve skuteĀnosti se vĀ›tšino pĀ™ĭĀ™ĭtíme za dvĀ› minuty osm, kdy je v Taipei uĀ¾ 35 stupĀ•Ā, takĀ¾e Ā•Ārky potu mi stĕkají po zádech, zplihlé vlasy se na rudý obliĀej a zvrtila jsem si dvakrát nohu. "Utíkejte, šup, šup!" popoháním kluky a oni utíkají. V zápĀ›ti na nĀ› volám, protoĀ¾e jsem jim zapomnĀ›la dát obĀ›d, který stále svírám v ruce.

A teprve potom, kdyĀ¾ se skuteĀnĀ› rozejdou do svých tĀ™íd, kdyĀ¾ si vydechnu a otĀ™u orosené brýle, abych v potom nutnĀ› potĀ™ebuju kafe. PĀ›t minut od školy je malá kavárniĀ•ka. Tak jak to v Taipei bývá, taková malá gará¾ bez pĀ™edních dveĀ™ĭ, kam se sotva vejde pult a dva stoleĀ•ky venku v podloubí. Kávu pĀ™ĭpravuje muĀ¾ ve stĀ™ letech s pleší a brýlemi, coĀ¾ je samo o sobĀ› neobvyklé, protoĀ¾e v kavárnách obvykle pracují mladé krásné dívky, maximálnĀ› mladí sympatiĀ•tí muĀ¾ovĕ. Mají tam vlastní praĀ¾írnu, takĀ¾e vĀ›nĀ› kávy se line široko daleko. Byla to ona vĀ›nĀ›, která mĀ› tam první den pĀ™ĭlákala a uĀ¾ jsem jí zĀ›stala vĀ›rná. Ten muĀ¾ se s kávou mazlí. Ano, zní to...divnĀ›, ale je vidĀ›t, Ā¾e má kávu rád, Ā¾e jí chce dát tu nejlepšíší péĀ•i. Vyzobává Ā•erná pĀ™ĭpraĀ¾ená zrnka, kontroluje teplotu a Ā•as, kdyĀ¾ zazvoní na praĀ¾írniĀ› alarm, nebo co to je, vyskoĀí jak postĀ™elený srnec, vrhá se ke stroji koleĀ•ky, maĀ•ká Ā•udlíky a pak otevírá výsypku a uĀ¾ se to sype, záplava voĀ›avých hnĀ›dých zrněk. Ā›lákala jsem "Tenhle pán bude umĀ›t udĀ›lat opravdu dobrou kávu." A taky Ā¾e jo. Ale to není to jediné, co mĀ› tam drĀ¾í. Ta sleĀna kasy si totiĀ¾ pamatuje, co si objednávám. Ā›eknete si, Ā¾e to je pĀ™ĭeci normální, kdyĀ¾ nĀ›kdo pĀ™ĭchází kaĀ¾dý den, v hodinu a dává si to samé, jenom blbec by si to po 14 dnech nezapamatoval. Asi jo. PĀ™ĭesto si mi to líbí. Líbí se mi být stálý zákazník, i kdyĀ¾ si jinak moc nepokecáme. Ā•ĕínsky jsem zatím schopna Ā™ĭct právnĀ› jen to "Re nate, bu tang," coĀ¾ pevnĀ› doufám, znamená "horké latté bez cukru." Ale kdysi dávno jsem stála stejnĀ› jako ona na druhé stranĀ› pultu. A pĀ™ĭesnĀ› v té dobĀ› se zrodila moje láska k ranní kávĀ›... X X X Ā›íkejme mu Denis. KlidnĀ› proto, Ā¾e se tak op jmenuje. Ā½ije na druhé stranĀ› zemĀ›koule a je to Australan nebo Srb nebo obojí, a pokud mu tenhle Ā•lánek nepošlu, stejnĀ› se nedozví, Ā¾e o nĀ›m píšu. Denis byl kavárník v kavárnĀ› Manhattan v centru Sydney. Ta kavárna patĀ™ĭla jeho matce a uĀ¾ neexistuje, Denis dávno pĀ™ĭetavil svou lásku ke kávĀ› v nĀ›co bytelnĀ›jšiho. Jsme pĀ™ĭĭletĀ›li do Sydney, neumĀ›la jsem anglicky. OstatnĀ› to byl taky dĀ›vod, proĀ• jsme se vydali do Sydney. UmĀ›la jsem Ā™ĭct jen: "My name is Marketa and I'm looking for job", coĀ¾ staĀ•ilo tak akorát na práci umývaĀ•ky nádobí. Ale pak jednoho dne, po tĀ™ech mĀ›sících (kdy uĀ¾ jsem díky umývání nádobí v Ā™ĭeckém bistro rozumĀ›la i nĀ›kolika sprostým vtípĀ›m), za Denis z Manhattanu, kde jsem po pĀ™ĭletu nechávala lísteĀ•ek s telefonem. A tak jsem zaĀ•ala vyrábĀ›t sendviĀ•e v kavárnĀ› a hlavnĀ›, pomáhat Denisovi vaĀ™ĭt kafe. Denis vaĀ™ĭl skvĀ›lé kafe. KdyĀ¾ jsme pĀ™ĭišly s kamarádko práce, udĀ›lal nám latté, dokonalé latté. Denis byl totiĀ¾ umanutý, a kdyĀ¾ uĀ¾ vaĀ™ĭl kafe, rozhodl se, Ā¾e bude vaĀ™ĭt to nejlepšíší kafe v Sydney, ba co v Sydney, v celé Austrálii. A tvrdĀ› na tom pracoval. My jsme zaĀ•aly patlat sendviĀ•e a kafe jsme nikdy nedopily. KdyĀ¾ opadl Ā•as snídání a první nápor zákazníĀ›, zbytky kávy ve sklenĀ•ce jsme strkaly do mikrovlnky a ohĀ™ĭvaly. Denis si rval vlasy z hlavy a chrllil srbské kletby, protoĀ¾e pro nĀ›j kaĀ¾dé kafe bylo jako umĀ›lecké dílo a my strkaly jeho Monu Lisu do trouby. Po Ā•ase jsem se vypracovala na Denisovu pomocnici, coĀ¾ bylo moje štĀ›stí, protoĀ¾e jinak by mĀ› jeho matka nejspíš vyhodila. Nikdy jsem se totiĀ¾ nenauĀ•ila vloĀ¾ĭt salát housky podle jejich pĀ™ĭedstav. PĀ™ĭpravovala jsem kelímky, odebírala, zavírala, kasírovala, usmívala a uĀ•ila se. Denis vaĀ™ĭl asi tisíc kafí dennĀ›. PĀ™ĭcházeli si pro nĀ› lidé z pĀ™ĭ hodiny vzdálených kancelá™ĭ a brali si i dvacet káv s sebou pro všechny kolegy. Denis se u stálých zákazníĀ› nepotĀ™ĭeboval ptát, jakou kávu má pĀ™ĭipravit. VĀ›dĀ›l nejen to, ale znal i další podrobnosti ze Ā¾ivota "svých lidí". "Ahoj Karin, ó, ty máš nové vlasy, tahle barva ti sluší! Martine, co tvĀ›j syn, udĀ›lal ty pĀ™ĭĭjmaĀ•ky na techniku? Lindo, jak se daĀ™ĭ matce, kdy Ā¾e jde na tu operaci Ā¾luĀ•níku?" Bylo to úchvatné pĀ™ĭedstavení. Lidé se vraceli do Manhattanu nejen kvĀ›li nepĀ™ĭekonatelné kávĀ›, ale proto Ā¾e tam byl nĀ›kdo, kdo je znal, znal jejich problémy, pamatoval si je a nepopletl! Dodnes je to pro mĀ› stejnĀ› nepochopitelné, jako tĀ™eba pamĀ›Ā• uĀ•itelek, které si i po 30 letech pamatují vĀ›tšinu jmen svých Ā¾ákĀ›. A já nauĀ•ila pít kaĀ¾dé ráno kávu. NepotĀ™ĭebuju ji pro povzbuzení a probuzení, ale pro tu dokonalou chuĀ•. TakĀ¾e nĀ›kdy si dávám ranní kávu klidnĀ› aĀ¾ po obĀ›dĀ›. Moje ranní káva, to je chvíle zklidnĀ›ní, pĀ™ĭprava na okamĀ¾ĭky pĀ™ĭĭšt plánování, vzpomínání, odpoĀ•inek, pohoda. Jsem ráda, kdyĀ¾ mi ji udĀ›lá nĀ›kdo jiný, nĀ›kdo, kdo to umí. TakĀ¾e dneska jsem zákaznice, která pĀ™ĭjde, odpoví na pozdrav "zao", dobré ráno, poĀ•ká v koutku na své latté, zatímco vtahuje do nozder tu úĀ›asnou vĀ›ni, podĀ›kuje a s klidem v duši odchází. Jo a uĀ•ím se Ā•ínsky, abych si tĀ™ĭ jednou mohla se "svými" kavárníky popovídat (coĀ¾ by byl takový hezký závĀ›r..., ale popravdĀ›, ta Ā•ínština mi tak strašnĀ› neleze do hlavy! Ale o tom tĀ™ĭeba zase pĀ™ĭĭštĀ›). MARKĚTA HRDOUŠKOVĀ